

teacher support confronting social inequalities

Assessment of the Work of the Welfare Watch 2009-13

Το πρόγραμμα αυτό είναι μια έρευνα, η οποία εστιάζει στην αξιολόγηση της οργάνωσης, της δουλειάς και των αποτελεσμάτων του προγράμματος *Welfare Watch* 2009-2013. Η αξιολόγηση αυτή είναι μέρος του Νορβηγικού προγράμματος Nordic Welfare Watch Study Project 2014-2016 και στοχεύει στην ενίσχυση και ενδυνάμωση των νορβηγικών συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας προωθώντας την έρευνα, τη συνεργασία και την ανταλλαγή εμπειριών και γνώσης ανάμεσα στις Νορβηγικές χώρες. Με άλλα λόγια, η αξιολόγηση αυτή, η οποία πραγματοποιείται με τη βοήθεια ερωτηματολογίων και συνεντεύξεων, στοχεύει στο να δώσει πληροφορίες για το ποια μέτρα/λειτουργίες του συγκεκριμένου προγράμματος ήταν επιτυχείς, για το τι χρειάζεται να αλλάξει/ να βελτιωθεί και για το αν η υλοποίηση παρόμοιων προγραμμάτων στο μέλλον κρίνεται απαραίτητη.

Καλό θα ήταν, ωστόσο, να γίνει πρώτα μια σύντομη περιγραφή του προγράμματος *Welfare Watch* 2009-2013. Η οικονομική κρίση που έπληξε την Ισλανδία το 2008 την έφερε αντιμέτωπη με μια πρωτοφανής κατάσταση. Το 2009 δημιουργήθηκε το πρόγραμμα *Welfare Watch* 2009-2013, ως μια από τις αντιδράσεις της κυβέρνησης στην κρίση, το οποίο είχε διάρκεια τριών ετών, με σκοπό να μελετήσει τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της κρίσης στις οικογένειες με παιδιά και νέους ανθρώπους, στις μονογονεϊκές οικογένειες ή στις οικογένειες μεταναστών, να αξιολογήσει τα μέτρα που είχαν ληφθεί έως τότε από την κυβέρνηση και να προτείνει νέους τρόπους αντιμετώπισης της κατάστασης. Οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα *Welfare Watch* 2009-2013 ήταν κυρίως εκπρόσωποι της αγοράς εργασίας, του δήμου, των κυβερνητικών σωματείων και υπουργείων, οι οποίοι σχετιζόνταν με τον ένα ή άλλο τρόπο με το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας. Αναλυτικότερα, υπήρχαν διάφορες ομάδες εργασίας, ο επικεφαλής του προγράμματος, τα καθήκοντα του οποίου ήταν να οργανώνει τις συναντήσεις της κάθε ομάδας και να επιβλέπει τις δραστηριότητες της, μια επιτροπή, η οποία απαρτιζόταν από εκπροσώπους των υπουργείων, κυβερνητικών οργανώσεων, σωματείων, από το Reykjavik City Council, την Ένωση Ισλανδικών Τοπικών Αρχών και τον τρίτο τομέα [(the Association of Icelandic Local Authorities and the third sector (NGOs)]. Η επιτροπή όριζε τις εργασιακές ομάδες, οι οποίες θα καταπιάνονταν με διάφορες εργασίες και θέματα. Η κάθε εργασιακή ομάδα είχε κάποιον υπεύθυνο/πρόεδρο και ανάμεσα στα καθήκοντα της ήταν η αξιολόγηση των επιπτώσεων της κρίσης σε άτομα και οικογένειες μιας συγκεκριμένης ομάδας/στόχου και η διατύπωση προτάσεων/ βελτιώσεων με τη μορφή αναφοράς, η οποία στελνόταν στην κυβέρνηση. Η επιτροπή βασιζόταν στη δουλειά των εργασιακών ομάδων για να διατυπώσει προτάσεις προς την κυβέρνηση. Η επιτροπή επικεντρώθηκε σε θέματα

teacher support confronting social inequalities

που αφορούσαν στην ανεργία ανθρώπων, υποστήριξη μέτρων της αγοράς εργασίας, χρεοκοπημένα νοικοκυριά, και εκπαιδευτικά θέματα. Με την έναρξη του προγράμματος δημιουργήθηκε μια ιστοσελίδα στην ηλεκτρονική σελίδα του Υπουργείου Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής ασφάλειας, η οποία περιείχε πληροφορίες για θέματα εργασίας, στέγασης, μετανάστευσης, κοινωνικών υπηρεσιών και οικονομικών δυσκολιών που αντιμετώπιζαν κυρίως οι οικογένειες με παιδιά.

Αυτή, λοιπόν, η έρευνα αξιολόγησης μελετά την οργάνωση, την εφαρμογή και τα αποτελέσματα των προτάσεων του προγράμματος *Welfare Watch 2009-2013*, το οποίο αξιολογήθηκε με τις μεθόδους των συνεντεύξεων και των ερωτηματολογίων. Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιήθηκαν τρία ερωτηματολόγια που στάλθηκαν ηλεκτρονικά: α) το ερωτηματολόγιο που εστάλη στα μέλη των ομάδων εργασιών του προγράμματος *Welfare Watch 2009-2013*, β) το ερωτηματολόγιο που εστάλη στα σωματεία και οργανισμούς που συμμετείχαν με εκπροσώπους στο πρόγραμμα και γ) το ερωτηματολόγιο που εστάλη στο κοινό, η επιλογή του οποίου έγινε με τη βοήθεια του Social Science Research Institute. Παράλληλα, διεξήχθησαν οχτώ συνεντεύξεις: τρεις με τους Υπουργούς Κοινωνικής Πρόνοιας για το εν λόγω πρόγραμμα, μια από κοινού συνέντευξη με τον επικεφαλής του προγράμματος και ένα μέλος της επιτροπής του προγράμματος *Welfare Watch 2009-2013* καθώς και συνεντεύξεις με άλλα τρία μέλη της επιτροπής. Επίσης, διεξήχθησαν συζητήσεις με διάφορα μέλη εργασιακών ομάδων που συμμετείχαν στις δραστηριότητες του προγράμματος. Τέλος, το περιεχόμενο των αναφορών, των πρακτικών και άλλου υλικού σχετικού με το πρόγραμμα αναλύθηκε με τη μέθοδο της ανάλυσης περιεχομένου για να βγουν συμπεράσματα αναφορικά με τον τρόπο οργάνωσής του και τις προτάσεις του.

Γενικότερα, ο καθορισμένος ρόλος του προγράμματος *Welfare Watch 2009-2013* ήταν να δράσει ως αναλυτής και σύμβουλος. Σε δυο περιπτώσεις, ωστόσο, το πρόγραμμα ήταν υπεύθυνο για την εφαρμογή κάποιων προγραμμάτων. Ένα από αυτά τα προγράμματα είχε να κάνει με τη δημιουργία κοινωνικών δεικτών, οι οποίοι παρείχαν μια συλλογή στατιστικών δεδομένων αναφορικά με την οικονομία, την ανεργία, την υγεία, την εκπαίδευση κτλ καθιστώντας το κοινό και την κυβέρνηση ικανά να ακολουθούν τις αλλαγές στην κοινωνία και να συγκρίνουν την κατάσταση διαφόρων ομάδων με εκείνη σε άλλες χώρες. Το άλλο πρόγραμμα ήταν η δημιουργία του *Suðurnes Watch*, το οποίο πήρε το όνομά του από την περιοχή *Suðurnes*, όπου τα ποσοστά ανεργίας και χρεοκοπημένων νοικοκυριών ήταν πολύ υψηλά, ενώ τα ποσοστά εκπαίδευσης ιδιαίτερα χαμηλά. Ο σκοπός αυτού του προγράμματος ήταν να αναδείξει αυτά τα θέματα, να προτείνει τρόπους αντιμετώπισης στους τομείς της εργασίας, εκπαίδευσης και κοινωνικής πρόνοιας. Στη θετική αποτίμηση των αποτελεσμάτων του συγκεκριμένου προγράμματος ανήκουν η μείωση της ανεργίας, η

teacher support confronting social inequalities

αύξηση της οικονομικής βοήθειας προς τις ευπαθείς ομάδες από τις τοπικές αρχές, η ανάδειξη του θέματος της οικογενειακής βίας και η ενίσχυση της συνεργασίας ανάμεσα στην αστυνομία, τις κοινωνικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες προστασίας του παιδιού σε περιπτώσεις οικογενειακής βίας.

Σε γενικές γραμμές, η αξιολόγηση του προγράμματος από το κοινό και τους εμπλεκόμενους σε αυτό ήταν θετική εκτιμώντας ότι η συμβολή του στην Ισλανδική κοινωνία τα πρώτα χρόνια της οικονομική κρίσης ήταν πολύ σημαντική, καθώς η διατύπωση προς την κυβέρνηση προτάσεων για τους τρόπους βελτίωσης της ζωής ομάδων, κυρίως οικογενειών με παιδιά και νέους ανθρώπους που πλήττονταν περισσότερο από την οικονομική κρίση, την έκανε να ιεραρχήσει τις προτεραιότητές της και να διαθέσει κεφάλαιο σε σωστές κατευθύνσεις. Πράγματι, αρκετά νομοσχέδια και νομοθετικές πράξεις της κυβέρνησης που τέθηκαν σε ισχύ τα πρώτα χρόνια της κρίσης έφεραν ομοιότητες με τις προτάσεις του προγράμματος, όπως ήταν τα μέτρα για την αγορά εργασίας για τους νέους ανθρώπους αλλά και τα μέτρα για τους ανθρώπους που πάλευαν με τις υποθήκες. Επιπροσθέτως, η πρόταση του προγράμματος για παροχή γευμάτων στα σχολεία ήταν μια από τις πιο σημαντικές προτάσεις που διατύπωσε η επιτροπή, καθώς ο αριθμός των σχολείων για συμμετοχή σε τέτοιου είδους προγράμματα είχε αυξηθεί σημαντικά. Αλλά και οι προτάσεις για τη φοίτηση παιδιών σε νηπιαγωγεία και τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες αναψυχής αποτιμήθηκαν θετικά. Παράλληλα, η πρόταση της επιτροπής για έλεγχο και εξασφάλιση της οδοντικής υγείας των παιδιών κρίθηκε εξ ίσου αποτελεσματική. Επίσης, το πρόγραμμα συνέβαλε σημαντικά και στην αναχαίτιση περικοπών στην κοινωνική πρόνοια και στη δημόσια υγεία. Τέλος, η συνεργασία διαφόρων σωματείων και οργανισμών για θέματα κοινωνικής πρόνοιας στα πλαίσια αυτού του προγράμματος συνέβαλε στη βελτίωση της καθημερινότητας των ανθρώπων στην Ισλανδία. Τα μέλη του προγράμματος φρόντισαν και τη διάδοση των στόχων και των αποτελεσμάτων του προγράμματος με τη διοργάνωση πολλών συναντήσεων, ημερίδων και συνεδρίων τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Οι συνεντευξιζόμενοι, μάλιστα, εξέφρασαν την αναγκαιότητα ύπαρξης του συγκεκριμένου προγράμματος όχι μόνο σε περιόδους οικονομικής κρίσης, καθώς πάντα θα υπάρχουν ευπαθείς ομάδες που θα βρίσκονται σε πιο μειονεκτική θέση σε σχέση με τους υπόλοιπους συμπολίτες τους.